

La Comédiathèque

**Doar un moment înainte
de sfârșitul lumii**

Jean-Pierre Martinez

comediatheque.net

Acest text este disponibil pentru lectură gratuită.
Cu toate acestea, trebuie solicitată o autorizație din partea autorului înainte de orice reprezentare publică, fie că este realizată de companii profesioniste sau de amatori.
Pentru a lua legătura cu Jean-Pierre Martinez și a solicita o autorizație pentru reprezentarea uneia dintre operele sale:
<https://comediatheque.net>
<https://jeanpierremartinez.net>

Doar un moment înainte de sfârșitul lumii

Trei persoane care nu se cunosc sunt convocate pentru a participa la un juriu popular. Cel puțin, asta li s-a spus. Dar locul în care au fost aduși nu este un tribunal. Ei află că sunt acolo pentru a decide împreună cum să gestioneze consecințele unei catastrofe inevitabile, care urmează să lovească lumea într-un viitor foarte apropiat. Opiniile sunt divergente, iar numeroase răsturnări de situație reînnoiesc constant dezbaterea. Pe parcursul acestui spectacol imersiv, publicul va fi invitat să își exprime și el opinia, pentru a-i ghida în alegerile lor, astfel încât să ia cea mai bună decizie posibilă în fața celui mai cumplit scenariu imaginabil.

Distribuție

Fred : Învățător sau învățătoare
Max : Chelner sau chelneriță
Alex : Muzician sau muziciană
Sam : Consilier sau consilieră

Toate rolurile pot fi interpretate atât de bărbați, cât și de femei, fără modificarea replicilor. În această versiune, Max și Sam sunt bărbați, iar Alex și Fred sunt femei.

© La Comédiathèque

ACTUL 1

Scena este goală, cu excepția a trei scaune, o masă și un frigider. Max intră, purtând o mască sanitară albă pe nas și gură și o banderolă neagră pe ochi. Este ghidat de Sam. Max provine dintr-un mediu popular și este îmbrăcat corespunzător. Sam este îmbrăcat în negru și poate purta ochelari de soare negri. Sub jachetă, are un toc cu un pistol, care nu va fi vizibil imediat.

Max – Gata, am ajuns?

Sam – Așezați-vă aici.

Sam îl așază pe Max pe un scaun.

Max – Și legătura asta la ochi, care-i rostul ei?

Sam – Puteți să o dați jos acum.

Max – Și masca?

Sam – Și masca.

Max își dă jos banderola și masca.

Max – Dar ce-i cu circul ăsta?

Sam – Nu vă faceți griji, o să aflați în curând.

Max – Să nu-mi fac griji? Cum să nu-mi fac griji? Primesc o citație de la jandarmerie, cică am fost ales prin tragere la sorti ca jurat la Curtea cu jurați. Ajung acolo, îmi pun o banderolă pe ochi, mă bagă într-o dubă și mă aduc aici fără nicio explicație. Unde suntem, de fapt?

Sam – Dacă am avut grijă să vă legăm la ochi, nu e ca să vă spunem acum unde ne aflăm. Ar fi absurd, nu credeți?

Max aruncă o privire în jurul lui.

Max – Nu prea seamănă cu un tribunal... (*Arătând spre public, mai încet*) Și cine sunt toți oamenii ăștia? Publicul care va asista la proces?

Sam – O să vă explic totul când vor ajunge și ceilalți.

Max – Ceilalți? Adică... restul juriului?

Sam – Exact, restul juriului...

Max – Și câți vom fi, mai exact?

Telefonul lui Sam sună.

Sam – Scuzați-mă... (*La telefon*) Sam... În regulă... OK, vin acum... (*Își pune telefonul în buzunar.*) Vă las un moment. Dacă vă este sete, sunt băuturi reci în frigider.

Max – Mulțumesc...

Sam iese. Max mai aruncă o privire în jur. Se plimbă prin scenă. Se uită spre public. Ezită un moment, apoi deschide frigiderul și aruncă o privire înăuntru. Ia o doză de bere, o deschide și bea o gură. Pare să-i placă. Se apropie apoi de public și se adresează cuiva.

Max – Dumneavoastră știți de ce suntem aici?

Dacă persoana căreia i se adresează răspunde, mică improvizație pentru închiderea conversației. Sam revine, însoțit de Fred și Alex. Amândouă poartă măști sanitare și au ochii acoperiți. Fred este îmbrăcată elegant, iar Alex are un look de rockeriță.

Sam – Am ajuns. Puteți să vă dați jos banderolele.

Alex – Era și timpul...

Fred – Și măștile? Ne sufocăm...

Sam – Da, și măștile.

Alex – Sper că, atunci când deschid ochii, nu voi vedea un pluton de execuție.

Fred – Sau un tort aniversar... Poate e o farsă, până la urmă.

Sam – Nu este o farsă, vă asigur.

Fred – Oricum, nu e ziua mea.

Amândouă își scot banderolele, clipesc din ochi, puțin derutate de lumină, și se uită în jur. Apoi își dau jos și măștile.

Alex – Unde suntem?

Fred – Suntem la tribunal? Publicul e deja aici...

Alex – Sper că nu pe noi ne vor judeca...

Max are încă berea în mână.

Max – De ce ne-ar judeca? Eu n-am făcut nimic!

Sam – Nu sunteți acuzați de nimic, stați liniștiți. Și nu voi sunteți cei care vor fi judecați.

Fred – Atunci cine va fi judecat?

Alex – Niște teroriști? De asta sunt atâtea măsuri de precauție?

Max – Hei! Eu n-am semnat pentru așa ceva! Țin la pielea mea.

Sam – Nu va fi judecat nimeni.

Fred – Atunci ce căutăm aici?

Alex – Ni s-a spus că am fost aleși pentru un juriu de la Curtea cu jurați.

Sam – Ni s-a spus că sunteți un juriu. Nu neapărat un juriu de la Curtea cu jurați.

Fred – Atunci ce fel de juriu?

Max – Sigur nu juriul de la Miss Franța...

Telefonul lui Sam sună din nou. Răspunde.

Sam – Sam... Da... OK, vin acum... (*Își pune telefonul înapoi în buzunar.*) Scuzați-mă, mă întorc imediat...

Iese. Ceilalți se privesc între ei, suspicioși. Și se uită din nou în jur.

Fred – E cam dărăpănat pentru un tribunal, nu credeți?

Max – Nu știu... Un tribunal... Până acum, n-am avut niciodată ocazia să văd unul. Dar voi?

Fred – Nici eu...

Alex – Ai găsit ceva de băut?

Max – În minibar. Serviți-vă...

Alex – Mai aștept puțin... Aș vrea să știu mai întâi cât costă room service-ul...

Max – Credeți că trebuie să plătim?

Alex – Mai bine să fiu precaută, atât.

Fred – Tu ai ajuns înaintea noastră. Ești aici de mult?

Max – Cinci minute, nici atât. Deci sunteți ca mine, nu știți nimic mai mult.

Fred – Nu.

Alex – Ne-au confiscat și telefoanele. Suntem complet izolați de lume.

Fred – Dacă știam azi-dimineață, când am plecat de acasă, că o să fiu băgată într-o astfel de aventură...

Max – De unde veniți?

Se privesc din nou cu prudență.

Alex – Întrebarea nu e de unde venim, ci unde suntem.

Fred – Și ce facem aici.

Max – Ni s-a spus că am fost aleși prin tragere la sorți.

Alex – Da... Pentru un juriu de la Curtea cu jurați. Dar tocmai ne-a zis că nu suntem aici să judecăm pe cineva. Deci avem destule motive să nu credem tot ce ni se spune.

Fred scoate o hârtie din buzunar și o privește.

Fred – E adevărat că în citație nu scrie clar că e pentru un juriu de la Curtea cu jurați...

Max – Da... dar asta am înțeles cu toții.

Fred – O hârtie cu antetul Republicii, o convocare la jandarmerie pentru a face parte dintr-un juriu. Oricine ar fi înțeleș același lucru.

Max – Și apoi, un juriu de la Curtea cu jurați nu înseamnă doar trei persoane, nu?

Alex – Cred că sunt vreo doisprezece.

Fred – Așa e, așa cum era în film.

Max – Ce film?

Alex – *Doisprezece oameni furioși.*

Fred – Exact. Trebuie să decidă dacă condamnă la moarte un nevinovat acuzat de crimă.

Max – Nu-l știu...

Alex – Și, ce să vezi, acuzatul e de culoare.

Fred – Nu, e doar un puști sărman de 18 ani.

Max – Voi l-ați fi condamnat?

Fred – Nu știu... Trebuie să cunoști dosarul mai întâi, nu?

Max – Eu sunt pentru pedeapsa cu moartea.

Alex – Chiar și pentru nevinovați?

Max – Nevinovați? După cum se plâng, toți nenorociții din închisoare sunt nevinovați.

Alex – Ei bine... ne așteaptă vremuri interesante...

Se lasă o tăcere apăsătoare.

Max – Doisprezece, sunteți sigure?

Fred – Poate că mai sunt și alții care trebuie să ajungă...

Alex – Oricum, ați auzit ce a zis. A spus că nu e pentru asta.

Max – Dacă nu e pentru un proces, atunci pentru ce?

Fred (*mai încet, arătând spre public*) – Dar ei știu de ce sunt aici?

Max – I-am întrebat. Nici ei nu par să știe mare lucru...

Fred – Atunci nu ne rămâne decât să așteptăm... (*Tăcere*) Dacă tot trebuie să petrecem ceva timp împreună, măcar să ne prezentăm. Eu sunt Fred, voi?

Max – Max.

Alex – Alex.

Alt moment de tăcere stânjenitoare.

Fred – Până la urmă, mi s-a făcut sete. Vrea cineva ceva?

Alex – Nu, mulțumesc.

Fred deschide frigiderul și ia o doză.

Max – Sper că nu ne vor ține prea mult aici, că mai am și altceva de făcut. Și dacă nu lucrez, nu sunt plătit.

Alex – Cu ce vă ocupați?

Max – Chelner. Într-o berărie. Deja nu mai putem deschide seara. Și voi?

Alex – Muziciană.

Max – Aha, înțeleg...

Alex – Ce, „înțeleg”?

Max – Nici pentru voi nu trebuie să fie ușor.

Alex – Nu...

Max – Concertele s-au terminat de mult...

Alex – Încercăm să scoatem un album și să-l promovăm online.

Max – Am înțeles... Și tu?

Fred – Învățătoare.

Max – Suntem toți în aceeași mocirlă, se pare. Căci să vorbești cu copiii printr-o mască...

Fred – Da...

Max – Nu trebuie să fie ușor. Mai ales când trebuie să țipi la ei. Nu ai senzația că porți un botniță?

Fred – Un pic, da...

Max – Chelner, învățătoare, muziciană... Ciudat, înainte erau meserii total diferite. Acum suntem toți în aceeași barcă.

Alex – Așa era și înainte, nu?

Max – Ce?

Alex – Eram deja în aceeași barcă.

Max – Da... Dar azi, ca să avem dreptul să vâslim, trebuie să purtăm măști.

Alex – Și când terminăm de vâslit, cu interdicția de a ieși după ora 22, trebuie să mergem direct acasă și să nu mai ieșim până dimineață. Metrou, muncă, somn... Nu doar profesorilor li s-a pus botniță...

Max – Da... S-a dus vremea când mai stăteai la cârciumă să vorbești cu prietenii.

Alex – Sau măcar în fața blocului, să stai la taclale cu vecinii...

Max – Noi lucram mai ales seara. Încasările s-au înjumătățit. Iar bacșișurile...

Fred – Nu e chiar sfârșitul lumii. Trebuie să facem ceva ca să oprim răspândirea.

Alex – Nu, nu e sfârșitul lumii. Doar sfârșitul unei lumi. Nu sunt sigură că vreau să trăiesc în cea pe care vor să ne-o impună, pe motiv că ne protejează.

Fred – Ai o altă soluție?

Alex – Să nu mai trăim, ca să nu murim, asta e soluția?

Max – În orice caz, deocamdată suntem ținuti ostatici aici, fără să știm unde suntem și fără ca familiile noastre să știe unde ne aflăm.

Fred – Sunteți căsătorit?

Max – Nu, dar aș putea fi. Și tu?

Fred – Nici eu.

Alex – Niciunul dintre noi nu e căsătorit. Uite că avem măcar un lucru în comun.

Fred – Poate că de asta ne-au ales.

Max – Ca să nu avem soți care să se îngrijoreze de dispariția noastră?

Alex – Credeam că am fost aleși prin tragere la sorți.

Moment de tăcere.

Fred – Eu am o pisică.

Alex – Poftim?

Fred – O pisică mă așteaptă acasă.

Alex – Și îți e teamă că se va îngrijora?

Max – Pisicile, atâta timp cât au mâncare...

Fred – Exact, doar că i-am lăsat hrană doar pentru una, două zile. Nu credeam că ne-ar putea ține aici mai multe zile la rând. Și nici nu am luat nimic cu mine. Nici măcar o periuță de dinți.

Alex – Crezi că vom dormi aici?

Un moment de tăcere.

Max – Bine, eu m-am săturat, plec...

Fred – Nu sunt sigură că avem voie.

Alex – Avem voie?

Max – Oricum, eu ies să fumez o țigară și să încerc să aflu unde naiba suntem.

Se îndepărtează spre culise.

Alex – Dumneavoastră ce părere aveți?

Fred – Tipul a zis că se întoarce.

Alex – Ah, da... Sam...

Fred – Sam?

Alex – Polițistul! Ăla care ne-a adus aici. Așa îl cheamă, nu? La telefon a spus „Sam”.

Fred – A, da, poate...

Alex – Oricum, sigur nu e numele lui adevărat.

Fred – Credeți că e polițist?

Alex – Sper... Pentru că, dacă nu e polițist...

Fred – Vreți să spuneți... că am fost răpiți?

Alex – Nu știu.

Fred – Dar de ce ne-ar fi răpit cineva?

Alex – Poate că e un agent al serviciilor de securitate internă sau ceva de genul ăsta.

Fred – O să ne spună până la urmă ce facem aici și ce vor de la noi.

Alex – Da... sigur...

Max se întoarce.

Fred – Ei, ai aflat ceva?

Max – Suntem închiși.

Alex – Cum adică?

Max – Există o singură ușă. E încuiată. Și e o ușă blindată.

Alex – Deci e oficial. Suntem prizonieri.

Toți procesează informația.

Fred – Poate că e pentru protecția noastră...

Max – Protecția noastră? De ce anume?

Fred – Nu știu.

Sam revine.

Sam – OK, putem începe...

Alex – Poate că mai întâi ne explicați de ce suntem închiși?

Sam – Vă voi explica totul, dar mai întâi să mă prezint. Mă numesc Sam și sunt consilier special al Președintelui...

Fred – Președintele? Vreți să spuneți... Președintele Curții cu jurați?

Sam – Nu... Președintele. Președintele Republicii.

Stupore generală.

Max – Președintele Republicii?

Sam – Consilierul lui special, da. Sau, mai bine zis, unul dintre ei. După cum vă imaginați, sunt mai mulți.

Alex – Ce naiba e povestea asta?

Fred – E o glumă.

Sam – Nu e o glumă. Și dacă mă lăsați să vorbesc, o să vă explic totul.

Max – Am încercat să ies, dar ușa e încuiată. Poate începeți cu asta.

Alex – Suntem ținute aici împotriva voinței noastre? Pentru că, dacă e așa, e complet ilegal și cer să vorbesc cu un avocat.

Sam – Vă cer doar puțină răbdare. Avem o chestiune importantă de rezolvat. Și până atunci, într-adevăr, nimeni nu trebuie să iasă de aici.

Alex – Și dacă vreau totuși să ies?

Face un pas în față.

Sam – Nu vă recomand.

Tonul lui e categoric. Dă ușor la o parte un colț al hainei, iar pentru prima dată, se vede clar că poartă un pistol la brâu.

Fred – Sunteți înarmat?

Alex – Și ne amenințați?

Sam – Da, port o armă. Dar este, înainte de toate, pentru siguranța voastră.

Max – Siguranța noastră... Sigur, să ne protejați de noi înșine... Am mai auzit asta...

Telefonul lui Sam sună din nou.

Sam – Mă scuzați un moment... (*La telefon*) Nu, nu, totul e sub control... Vă asigur... Da, evident... Desigur...

Iese.

Alex – Sunt sigură că suntem filmați.

Fred – Adică... crezi că suntem într-un film? O cameră ascunsă, un show de genul ăsta?

Alex – Filmați! Camere de supraveghere! Ați văzut și voi. Doar am făcut un pas spre ușă și imediat cineva i-a oferit întăriri.

Tăcere.

Fred – Consilierul Președintelui Republicii...

Max – E nebunie curată.

Alex – Dacă e adevărat, înseamnă că e o chestiune de stat și că suntem în mâinile unei poliții paralele, care poate acționează în afara oricărui cadru legal.

Max – Dar ce legătură avem noi cu toate astea? Nu suntem teroriști! Adică, eu sigur nu sunt...

Fred – E un coșmar, o să ne trezim din el.

Alex – Vezi tu, sunt coșmaruri din care e mai bine să nu te trezești.

Max – Ce vrei să spui?

Alex – La ce visează un condamnat la moarte în noaptea dinaintea execuției? Și chiar dacă are un coșmar, nu ar prefera să continue să doarmă? Decât să se trezească în celula lui și să audă călăul ascuțind lama ghilotinei în camera alăturată?

Fred – Mulțumim că ne ridici moralul...

Alex – Scuze, dar nu sunt genul optimist.

Max – Da, ne-am dat seama.

Alex – Dar nu credeți că lumea în care trăim e deja un coșmar?

Fred – Exagerezi puțin...

Alex – Spui asta pentru că faci parte, ca și mine, dintr-o categorie de oameni relativ privilegiați. Dar dacă ai trăi în Irak sau în Fâșia Gaza?

Fred – Da, pentru unii viața e mult mai grea, asta e clar.

Alex – Chiar și în țara noastră, e mai bine să locuiești la Versailles decât în Saint-Denis, nu?

Max – Și chiar și când nu locuiești în Saint-Denis... Cu tot ce se întâmplă acum. Nu mai e ca înainte, asta e sigur...

Alex – Nici nu ne mai dăm seama, pentru că s-a întâmplat treptat. Dar dacă ne uităm în urmă, cu zece ani...

Max – Adevărul e că... nu ai chiar greșit... Cu toți străinii pe care îi primim în Franța. Refugiați politici, refugiați economici, refugiați climatici... Și apoi ne mirăm că apar la noi tot felul de boli noi...

Alex – Nu despre genul ăsta de boli vorbeam... Mă refeream la dictatura asta insidioasă pe care ne-o impun treptat. Peste zece sau douăzeci de ani, noua generație nu va fi cunoscut altceva, iar noi vom fi luați drept nebuni.

Fred – Iertați-mă că pun această întrebare, dar... are cineva, aici, ceva să-și reproșeze?

Alex – Asta e... Am ajuns și aici...

Fred – Suntem ținuti aici împotriva voinței noastre. Deci totul seamănă cu o arestare. Trebuie să existe un motiv.

Max – Și, bineînțeles, tu nu ai nimic să-ți reproșezi.

Fred – În afară de vreo două depășiri de viteză acum câțiva ani, nu, nu văd nimic. Poate fi o eroare judiciară.

Max – Aha, o eroare judiciară. Adică în ceea ce te privește pe tine, îmi imaginez. Dar nouă ne ceri să recunoaștem dacă avem ceva pe conștiință.

Fred – Sau poate e o chestiune de terorism... În astfel de cazuri, lucrurile sunt adesea încâlcite, iar uneori anchetele sunt la limita legalității.

Alex – Suntem în plin Kafka! Ne arestează fără niciun motiv, iar în curând o să trebuiască să descoperim singuri de ce anume am putea fi vinovați...

Fred – Oricum, nu o să mai dureze mult până aflăm...

Sam revine.

Sam – Bine... Prefer să vă avertizez, ceea ce am de spus nu este ușor de auzit. Aș spune chiar că e destul de greu de crezut. Dar este, totuși, adevărul.

Max – Suntem aici de ceva vreme și am cam vrea să ne întoarcem acasă, așa că dacă ați putea să ne scutiți de introducere...

Sam – Înțeleg nerăbdarea voastră, așa că voi fi cât se poate de direct. Ceea ce am să vă anunț este... sfârșitul lumii.

Cei trei rămân împietriți.

Întuneric.

ACTUL 2

Alex, Fred și Max sunt consternați, oscilând între neîncredere și teamă. Sam rămâne impasibil.

Max – Sfârșitul lumii?

Alex – Tocmai vorbeam despre asta, chiar înainte să intrați... Pentru că nu o să vă vină să credeți nici vouă, dar lumea pe care o iubeam nu mai există deja de multă vreme.

Max – Jumătate din populație e șomeră, oamenii sunt gata să accepte orice, doar ca să primească un salariu de mizerie.

Alex – Se moare în spitale pentru că, cică, nu sunt suficiente paturi, și în loc să construiască altele, ce fac? Cresc bugetul pentru poliție și armată.

Fred – Da, bine... Dar nu e sfârșitul lumii. E pentru binele nostru. Și oricum, e temporar, nu?

Max – Un „temporar” care durează de mai bine de zece ani, cum îi spuneți? Eu îi spun „permanent”.

Alex – Starea de urgență a devenit regulă, carantina de noapte e permanentă, toate libertățile publice au fost suspendate, una câte una...

Max – Și oamenii nici măcar nu mai pot merge la cârciumă să se facă praf cu prietenii, ca să uite de toate astea.

Fred – Dar spuneți-ne, Sam... Despre asta vorbiți când spuneți „sfârșitul lumii”?

Sam – Nu, dragă doamnă, din păcate. Ceea ce spun eu este despre distrugerea totală a planetei noastre.

Alex – Distrugerea totală? Vreți să spuneți... un război nuclear?

Sam – Nu, nu e vorba de un război nuclear.

Fred – Atunci ce? Poluarea, încălzirea globală, creșterea nivelului mării, chestii din astea...?

Max – Ne tot bat la cap cu asta de ani întregi. Dar nu e ceva ce se va întâmpla mâine, nu? Deci pentru asta ne-ați adus aici, legați la ochi, de urgență?

Sam – Nu e vorba nici de o degradare progresivă a condițiilor de viață pe planetă. Vorbesc despre sfârșitul vieții pe Pământ, și asta într-un viitor foarte apropiat.

Tăcere.

Fred – Explicați-vă.

Sam – După cum știți, în fiecare an, planeta noastră se ciocnește cu mii de corpuri cerești de dimensiuni foarte variate. Cele mai multe sunt suficient de mici pentru a fi complet dezintegrați la intrarea în atmosferă. Unii, ceva mai mari, pot provoca pagube minore. Și alții, în cele din urmă, sunt suficient de mari încât să declanșeze o catastrofă majoră.

Fred – Pentru asta ar trebui ca Pământul să fie lovit de un asteroid uriaș, nu?

Sam – Nu neapărat, din păcate. De la câteva sute de metri în diametru în sus, sfârșitul vieții pe Pământ nu mai este o posibilitate, ci o certitudine.

Tăcere.

Alex – Și deci?

Sam – Oamenii de știință au detectat existența unui asteroid uriaș care se îndreaptă direct spre Pământ încă de acum câțiva ani. Pe măsură ce s-a apropiat, și-au rafinat calculele, iar acum impactul este sigur.

Fred – Cât de mare este?

Sam – O mie de kilometri în diametru.

Tăcere.

Max – Și nu se poate face nimic ca să-l oprim? Nu știu... Să trimitem o bombă nucleară să-l spargă...

Fred – Un laser care să-i devieze traiectoria măcar un pic?

Sam – În filmele SF, poate... Sau dacă vorbim de un obiect mult mai mic. Până la un kilometru lungime, eventual. Chiar dacă nu s-a încercat niciodată așa ceva. Dar aici vorbim de un monstru de dimensiunea Franței... Nu există nicio tehnologie pe Pământ care să fie capabilă să-i schimbe nici măcar cu un grad traiectoria...

Tăcere.

Max – E o glumă...

Sam – Mi-aș dori să pot spune că da, vă asigur. Și eu am o familie. O soție. Copii... Mi-e frică să-i pierd. Și, ca voi, mi-e frică să mor.

Fred – Dar totuși... cum se face că nu am auzit nimic despre asta până acum? Nu poți ține o astfel de informație secretă. Ziarele ar fi scris despre asta...

Alex – Ziarele... Vă reamintesc că am renunțat de mult la libertatea presei. Cenzura prealabilă a fost reintrodusă. Avem din nou un Minister al Informației, ca pe vremea Generalului de Gaulle!

Sam – Exact, având în vedere consecințele tragice pe care această coliziune le va avea inevitabil, oamenii de știință din întreaga lume au fost rugați de guvernele lor să nu divulge informația pentru a evita panica.

Fred – Și toți au acceptat să tacă?

Sam – Cei care nu au acceptat, au fost forțați.

Max – Vreți să spuneți că au fost închiși?

Alex – Sau executați...

Sam – Majoritatea au înțeles singuri că e inutil să panicheze populația, din moment ce nu există nicio cale de scăpare.

Max – Parcă am citit ceva despre asta acum câțiva ani...

Sam – Da, au existat câteva scurgeri de informații. Am avut grijă să fie prezentate drept fake news. Astfel de speculații apar mereu, mai ales când presa nu mai are despre ce să scrie. În general, probabilitatea unui impact este extrem de mică, sau termenul este foarte îndepărtat.

Fred – Și acum, cât timp mai avem?

Sam – O lună.

Tăcere.

Fred – Și spuneți că nu există niciun dubiu?

Sam – Nu suntem niciodată siguri sută la sută, dar acum probabilitatea este de 99,99%. E aproape o certitudine.

Un moment de tăcere.

Alex – Și dacă nu vă credem?

Sam – Ce interes am avea să vă mințim?

Alex – Ne mințiți de ani de zile, nu? Despre pandemia care ne-a lovit acum câțiva ani. Ați profitat de ea ca să instaurați o dictatură, una care are avantajul de a fi susținută de jumătate din populație.

Sam – Am fost aleși democratic.

Alex – Da, exact ce spuneam... Democrația... Oamenii sunt ca niște oi. Atât timp cât li se promite protecție, sunt gata să urmeze orice cioban și să asculte de câinii lui. Atât timp cât drumul e sigur și în calea lor nu apar lupi, preferă să uite că destinația finală este abatorul.

Tăcere.

Sam – O să vă mai fac o mărturisire, ca să vă dovedesc sinceritatea mea...

Max – Mă tem de ce urmează...

Sam – Această pandemie a fost reală la început. Dar este adevărat că i-am exagerat puțin consecințele pentru a justifica instaurarea treptată a unui regim de excepție.

Fred – Dar... de ce?

Sam – Oamenii de știință ne avertizaseră deja despre iminența acestei apocalipse. A fost un mod de a pregăti treptat populația pentru măsuri mult mai radicale. Nu pentru a îndepărta această amenințare, din moment ce este, din păcate, inevitabilă. Dar cel puțin pentru a evita haosul care ar fi precedat sfârșitul lumii, dacă toată lumea ar fi aflat despre el dinainte.

Alex – Deci recunoașteți că am fost manipulați.

Sam – Da, dar nu din motivele la care vă gândeați.

Max – Și, bineînțeles, totul pentru binele nostru.

Tăcere.

Fred – Să zicem că vă credem. De ce ne spuneți asta acum?

Max – Și de ce noi? Noi trei. De ce ne-ați ales pe noi?

Alex – Nu suntem oameni de știință! Nu avem nicio putere. Nu putem face minuni în locul vostru!

Sam – Nu mai căutăm soluții, din păcate. Pentru că nu există.

Max – Atunci ce naiba facem aici? În loc să profităm de luna care ne-a mai rămas...

Sam – Dacă v-am adus aici, este pentru... (*Telefonul lui sună.*) Mă scuzați. (*Răspunde la telefon.*) Da, domnule Președinte...

Iese. Ceilalți rămân un moment tăcuți.

Max – Voi chiar credeți toate astea?

Alex – Nu mai știu... Dar voi?

Fred – De ce ne-ar spune o astfel de poveste dacă nu ar fi adevărată?

Max – Sau poate că e un joc...

Fred – Un joc?

Max – Seamănă cu un escape game, nu?

Fred – Un ce?

Alex – Un joc de evadare! Se închid mai multe persoane într-o cameră și scopul e să găsească împreună soluția pentru a ieși.

Max – Doar că aici, locul în care suntem blocați este Pământul, iar aparent nu există nicio ieșire.

Alex – Dacă măcar ne-ar lăsa să ieșim de aici...

Tăcere. Fred își termină doza și nu știe ce să facă cu ea.

Fred – N-am văzut niciun coș de reciclare...

Max – Și ce mai contează să reciclăm dozele dacă oricum murim cu toții într-o lună?

Fred – Da, evident...

Max – De ani întregi ne chinuim să sortăm gunoiul ca să salvăm planeta, și acum ni se spune că sfârșitul lumii e peste o lună! Ce rost a mai avut...?

Fred – Chiar credeți că asta e problema?

Max – A, da, bineînțeles, iertați-mă, voi sunteți isteți, voi. Sunteți învățătoare. Atunci spuneți-ne voi, care e întrebarea?

Alex – Asta încercăm și noi să aflăm. Din moment ce aparent noi trebuie să dăm răspunsul.

Sam revine.

Sam – Mă scuzați... Unde rămăsesem?

Max – Ce naiba căutăm aici? Acolo rămăsesem!

Fred – Ce așteptați de la noi, mai exact? Dacă putem fi de ajutor, suntem dispuși să colaborăm.

Max – Nu avem nimic împotriva poliției, vă asigur...

Alex – Vorbește pentru tine...

Sam – Ascultați... Suntem cu toții în aceeași barcă. Barca asta nu se numește *Titanic*, ci *Pământ*. Știm că, într-o lună, se va izbi de un bloc uriaș de gheață, nu există nicio cale de a evita asta, nu există bărci de salvare, nu există vreo navă prin apropiere care să ne salveze, și deci nu va exista niciun supraviețuitor.

Alex – Și de ce ne spuneți nouă trei acest presupus secret de stat, pe care îl ascundeți lumii întregi de cel puțin zece ani?

Max – Exact. Noi nu v-am cerut nimic.

Alex – Ne mințiți de ani de zile despre orice, ați fi putut să ne ascundeți și asta.

Fred – A venit momentul să ne spuneți de ce suntem aici.

Sam – Sunteți aici ca să ne dați părerea voastră. Părerea voastră despre cea mai bună modalitate de a gestiona ultima lună de dinaintea sfârșitului lumii.

Alex – Asta e chiar culmea. De mai bine de un deceniu, decideți tot în locul nostru. Și acum, când oricum vom muri, brusc ar trebui să gestionăm noi sfârșitul umanității? Ce urmează, să plătim și pentru funeralii?

Alex – Dar cât timp mai trebuie să stăm închiși aici?

Fred – Dacă tot murim, măcar să îi mai vedem pe cei dragi și să petrecem cu ei timpul care ne-a mai rămas...

Max – Nu o să ne țineți închiși până la sfârșitul lumii, nu-i așa?!

Sam – Stați liniștiți, nu vă vom reține mult timp. Având în vedere circumstanțele, timpul oricum e limitat. Aveți o oră să decideți.

Alex – Să decidem... Deci acum noi decidem, nu?

Sam – Să zicem că... părerea voastră va fi luată în considerare și va fi determinantă.

Max – Dar să decidem ce, mai exact?

Sam – Să decidem dacă da sau nu, trebuie să informăm populația despre acest sfârșit iminent.

Alex – Și noi trebuie să luăm această hotărâre în numele tuturor?

Sam – V-am ales la întâmplare. Veți reprezenta... vocea Poporului Francez.

Fred – Vocea Poporului? Noi trei?

Sam – Voi veți fi singurii care vor vorbi, dar un grup mai mare de cetățeni va asculta argumentele voastre și va fi chemat să voteze.

Max – Și unde e acest grup de cetățeni?

Sam arată spre public.

Sam – Chiar în fața voastră.

Stupore generală.

Fred – Nu...?

Alex – Deci și ei sunt ținuti aici împotriva voinței lor...

Sam – I-am adus aici sub pretextul că vor asista la un spectacol. Nici ei nu vor putea ieși din această sală înainte de a lua o decizie.

Fred – Și, la fel ca noi, sunt complet izolați de lume.

Sam – Cel puțin pentru o oră. Ușile sălii sunt încuiate, iar li s-a cerut să își închidă telefoanele mobile. Suntem cu toții aici pentru a decide ce vom face cu timpul care ne-a rămas până la sfârșitul lumii.

Un moment de tăcere.

Fred – Este o responsabilitate uriașă...

Sam – Așa este.

Alex – Și Franța va decide singură pentru întreaga lume?

Sam – Reuniuni ca aceasta vor fi organizate peste tot pe planetă. Rezultatele vor fi centralizate și se va ține cont de părerea majorității.

Alex – Și dumneavoastră?

Sam – Eu?

Alex – Veți participa la dezbateri?

Sam – Sunt aici doar pentru a colecta opiniile voastre.

Tăcere.

Fred – Bine... Ne puteți pune din nou întrebarea?

Alex – Să terminăm odată...

Sam – Întrebarea este următoarea: trebuie să anunțăm populația, cu riscul de a provoca panică, sau să o lăsăm în ignoranță, ca să nu o îngrijorăm inutil? Acesta este punctul pe care trebuie să-l decidem. Suntem aici pentru a asculta punctul de vedere și argumentele fiecăruia.

Tăcere.

Alex – Eu sunt pentru transparență. În orice circumstanță. Oricare ar fi consecințele. Poporul are dreptul să știe.

Max – Dacă mai avem doar o lună de trăit, măcar s-o petrecem în vacanță, nu la muncă.

Alex – O lună... Să o considerăm ca soldul final al ultimelor noastre zile de concediu plătit...

Fred pare pierdută în gânduri. Sam i se adresează.

Sam – Și dumneavoastră? Ce părere aveți?

Fred – Nu reușesc să mă gândesc la nimic... Mi-e frică, atât... Mă scuzați, pot să iau o pastilă?

Scoate o pastilă din geantă și o înghite.

Sam – Vreți un pahar cu apă?

Întuneric.

ACTUL 3

Fred își revine treptat. Alex și Max încearcă să-și păstreze calmul. Sam rămâne de neclintit.

Sam – Este perfect normal să vă fie frică, doamnă. Și mie îmi e frică. Tuturor ne este frică. Cel puțin celor care știu adevărul. Dar suntem aici ca să luăm o decizie, și avem nevoie să auzim ce aveți de spus.

Un moment de tăcere, timp în care Fred încearcă să-și pună ordine în gânduri.

Fred – Să nu spunem nimic... E ca și cum ai ascunde cuiva că urmează să moară, ca să-l menajezi. Dacă eu aș avea o boală incurabilă și mi-ar mai rămâne doar o lună de trăit, cred că aș prefera să știu. Ca să mă pot bucura pe deplin de ultimele clipe, să-mi pun ordine în viață, să fac bilanțul, să mă concentrez pe esențial...

Sam – Bineînțeles, asta e prima reacție firească. Și acest argument este perfect valid...

Alex – Simt că urmează un „dar”...

Sam – Dar, pe de altă parte, tocmai ați spus-o: vă este frică... Gândul la o moarte sigură, la o dată precisă, vă îngrozește. Poate că ați fi preferat să nu știți...

Fred – Poate...

Sam – Și apoi... ca să reluăm comparația dumneavoastră, persoana care are cancer și mai are doar câteva săptămâni de trăit este un caz individual. Oricare ar fi reacția ei la aflarea veștii, nu va schimba ordinea lumii. Dar aici vorbim despre întreaga populație a Pământului...

Alex – Ne-ați spus că sunteți aici doar ca să ne ascultați părerea, dar deja încercați să ne influențați.

Sam – Nu voi participa la vot. Rolul meu este să moderez dezbaterea, astfel încât toate aspectele problemei să fie discutate și decizia să fie luată în deplină cunoștință de cauză.

Fred – Vă ascultăm.

Sam – Să ne gândim un moment. Să presupunem că o persoană aflată pe moarte, care nu mai are nimic de pierdut, decide să-și ucidă șeful, să-și violeze vecina sau să jefuiască o bancă. Chiar și așa, ar fi doar un caz izolat.

Max – Și ce dacă?

Sam – Acum imaginați-vă același scenariu, dar la nivelul întregii planete. Nimeni nu mai are frică de închisoare. Singurul lucru de care se teme este moartea, iar asta nu poate fi evitată. Va fi haos...

Tăcere.

Fred – Da, există acest risc... Să știi că poți face orice fără să fii pedepsit, din moment ce vei muri oricum într-o lună...

Max – Clar. Va fi anarhie totală.

Alex – Dar, în același timp, n-am auzit vreodată de un pacient căruia i s-a spus că mai are puțin de trăit și care să dea fuga la vecinul cu care nu se înțelege ca să-i înfigă un cuțit în spate.

Max – Poate pentru că un bolnav în fază terminală nu mai are forță să o facă. Dar o populație întreagă, perfect sănătoasă...?

Sam – Din păcate, domnul are dreptate. Toate fundamentele ordinii sociale se vor prăbuși dintr-o dată. Poliția, justiția... Ne putem aștepta ca nicio lege să nu mai fie respectată.

Fred – Va rămâne morala. Religia, pentru unii.

Sam – Chiar credeți că sentimentele nobile vor fi suficiente pentru a menține ordinea, când teama de lege va dispărea în fața certitudinii unei morți iminente?

Alex – Chiar și atunci când știm că vom muri, ne rămâne un dram de umanitate. Mai mult decât de moarte, ne temem să ne pierdem sufletul.

Max – Nu toată lumea crede în Dumnezeu. Tu crezi?

Alex – Nu. Dar ceea ce ne sperie pe toți nu e Dumnezeu, ci Diavolul. Și ne temem la fel de mult să ardem în iad, cât și să facem parte dintre cei care aprind focul. Majoritatea dintre noi nu vrea să fie nici victimă, nici călău.

Sam – Nu întotdeauna avem luxul de a nu alege... În lagărele morții, unora li se oferea posibilitatea de a colabora cu torționarii. Cei mai mulți acceptau. Pentru a-și salva pielea, pentru a supraviețui câteva săptămâni în plus. Cu speranța că, poate, vor scăpa cu viață...

Alex – Unii au scăpat, dar și-au pierdut sufletul... Imaginați-vă viața celor care au supraviețuit cu acest preț.

Max – Oricum, acum ni se spune că nu avem nicio șansă să scăpăm.

Fred – Cât timp există viață, există speranță. Un condamnat la moarte, până în ultima clipă, așteaptă grațierea prezidențială, chiar dacă știe că nu va veni.

Max – Putem spera mereu într-un miracol, asta e clar...

Fred – Nu poți trăi fără speranță, chiar și atunci când răul pare inevitabil. Când nu mai ai speranță, ești deja mort. Eu voi păstra o urmă de speranță până în ultima clipă...

Un moment de tăcere.

Max – Da, bine... Dar, sincer, dacă aș ști că mai am doar o lună de trăit și că nu voi da socoteală nimănui după aceea, sunt vreo doi cărora le-aș face felul... Începând cu cumnatul meu.

Fred – Credeam că nu ești căsătorit...

Max – Cumnatul meu! Soțul surorii mele!

Fred – Nu te enerva... Am zis și eu așa, în glumă.

Alex – Oricum, să ucizi pe cineva care va muri oricum într-o lună, merită efortul?

Max – Pentru plăcere, atunci...

Sam – Asta e... Ați rostit cuvântul... Pentru plăcere...

Fred – Eros și Thanatos...

Sam – Orice psihanalist vă va spune că frica de moarte și dorința sexuală sunt profund legate între ele.

Max – Hei, eu doar am zis că vreau să-l omor pe cumnatul meu. N-am zis că vreau să mă culc cu el!

Alex – Eros și Thanatos... Aiureli... În curând o să ne spuneți că sfârșitul lumii va fi marcat de un orgasm colectiv uriaș.

Sam – Mă gândeam mai degrabă la o explozie de violență împotriva celor mai slabi. Femeile, copiii... Certitudinea unei morți iminente ar putea elibera în om cele mai întunecate instincte.

Alex – Astea sunt doar fantezii... Vă cunoașteți vecinii. Chiar credeți că, dacă ar afla că vor muri într-o lună, mâine ar da buzna peste voi să vă violeze și să vă omoare?

Fred – Nu știu... Vecinii mei, probabil că nu.

Max – Dar vecinii vecinilor tăi...?

Fred – Înțeleg... Și vecinii vecinilor vecinilor... Cei care locuiesc dincolo de periferie sau dincolo de graniță... Banlieusarii, străinii...

Max – Banlieusarii, străinii... De multe ori, sunt aceiași...

Alex – Înțeleg...

Max – Și chiar și vecinul tău... Toate micile ticăloșii pe care și le permite când nu ești atent... Cum ar fi să-și arunce gunoiul în tomberonul tău ca să nu-și ducă propriul sac... Sau când te spionează discret pe fereastră când ești la duș și ai uitat să tragi perdeaua.

Alex – Vorbești din experiență, așa pare...

Max – Du-te naibii.

Fred – Haideți, să rămânem civilizați.

Sam – Și să revenim la subiect. Evident, nu avem cum să știm ce s-ar întâmpla. Dar ordinea socială se bazează în primul rând pe amenințarea unei sancțiuni: o pedeapsă cu închisoarea sau, pur și simplu, rușinea de a vedea un comportament deviant condamnat de cei apropiați, de vecini și de întreaga societate. Dacă această frână dispăre, ne putem aștepta la ce e mai rău.

Fred – Aveți dreptate. Va fi legea junglei, adică legea celui mai puternic. Iar cei mai slabi vor fi victimele.

Alex – Dar armata? O veți avea în continuare, nu?

Sam – Militarii sunt și ei oameni. Ascultă ordinele doar pentru că sunt obligați și pentru că primesc un salariu. În cel mai bun caz, din datorie, pentru a proteja societatea. Dar dacă această societate este oricum condamnată pe termen scurt, chiar credeți că vor fi dispuși să-și riște viețile pentru menținerea ordinii?

Max – Deci, în opinia dumneavoastră, ar fi mai bine să ascundem adevărul?

Sam – Nu știu... Adevărata întrebare este dacă spunând adevărul, nu vom transforma această ultimă lună a istoriei umanității într-un adevărat iad.

Alex – Dar noi nu suntem copii! Poporul are dreptul să știe! Pentru a menține ordinea cu orice preț, până în ultimul moment, trebuie să ținem umanitatea în ignoranță față de propria dispariție?

Sam – Nu este doar o problemă de ordine publică, aveți dreptate. Este și o chestiune de etică. De aceea este important să dezbătem.

Alex – Să protejăm populația de frica apocalipsei și de haosul care ar putea să o precedă... Foarte bine. Dar oricum, dacă toată lumea va muri, ce mai contează la final? Eu prefer să știu...

Max – Și oricum, îmi imaginez că la un moment dat va fi imposibil să ascundeți adevărul, nu? Când asteroidul va fi aproape de Pământ...

Sam – Această bombă cu ceas se îndreaptă spre noi cu o viteză uluitoare, și deși dimensiunea sa este suficientă pentru a ne distruge, nu are dimensiunea unei planete. Potrivit oamenilor de știință, cu douăzeci și patru de ore înainte de impact, încă nu va fi vizibilă cu ochiul liber.

Alex – Sub pretextul protecției împotriva terorismului și a epidemiilor de tot felul, ne-ați impus deja o militarizare a societății, bazată pe infantilizarea populației. Pentru că oamenii se tem de orice, sunt dispuși să accepte orice. Mai întâi le-ați pus un căluș pe gură, iar acum vreți să le puneți și un bandaj pe ochi, ca să nu vadă moartea în față?

Sam – Nici eu nu am certitudini. Suntem aici pentru a discuta. Și pentru a lua o decizie... Ce cred ceilalți?

Max – Nu știu...

Fred – Nu mai știu. Nu suntem copii, de acord. Dar tocmai asta e problema. Copiilor... ce le vom spune?

Max – Da, asta ridică o altă problemă. Putem ascunde asta copiilor, dacă părinții lor vor ști adevărul?

Fred – Și de la ce vârstă ar trebui să le spunem?

Sam – Acum înțelegeți că lucrurile nu sunt atât de simple...

Alex – Sigur, dar ascunderea adevărului este tot o alegere a unei elite, nu?

Max – Explică-te.

Alex – În afară de noi și cei din această sală, dacă decidem să ascundem adevărul întregii populații, doar câțiva privilegiați vor ști. Poporul va fi ținut în ignoranță. Și își va continua viața mizerabilă ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat, în timp ce această elită se va pregăti pentru marea noapte, fie distrându-se, fie rugându-se, după preferințe.

Sam – Este o chestiune care merită discutată, într-adevăr.

Alex – Presupuneți că Poporul ar arunca lumea în haos dacă ar afla, în timp ce elita și-ar păstra calmul și s-ar bucura liniștită de ultimele sale momente. De ce? Pentru că această elită este considerată mai responsabilă?

Sam – Nu știu...

Alex – Pentru că elita are deja totul, de aceea. Și, prin urmare, are totul de pierdut dacă haosul ar izbucni din cauza anunțului despre acest sfârșit iminent al lumii. Poporul, în schimb, nu are nimic. Nu are nimic de pierdut. De ce vă este frică, de fapt? Că trenurile nu vor mai ajunge la timp? Că muncitorii nu vor mai merge la fabrică? Că magazinele vor fi jefuite? Că va fi un colaps bursier? Asta este principala voastră grijă? Ca totul să rămână bine organizat până la explozia finală?

Tăcere.

Sam – Vă aud argumentele și toate sunt demne de luat în considerare. Dar trebuie să luăm o decizie. Așa că, voi trei, personal, dacă ați fi avut de ales, ați fi preferat să știți sau să nu știți?

Fred – Mi-ar plăcea să vă pot răspunde, dar sincer... nu știu.

Max – Oricum, pentru noi este prea târziu. Nu ne-ați dat șansa de a alege.

Fred – Eu, în cele din urmă... cred că aș fi preferat să nu știu.

Alex – Cu excepția cazului în care toate acestea sunt doar alte prostii. Pentru a ne îndoctrina și mai mult.

Sam – Oricum, peste exact o lună, veți afla dacă v-am mințit sau nu. Până atunci, din moment ce sunteți aici, dacă asta vă liniștește, considerați asta ca pe un exercițiu de școală. În fond, nu schimbă nimic în dezbaterea noastră.

Fred – Cred că da. Răspunsul pe care fiecare dintre noi l-ar da la această întrebare nu ar fi același dacă ar fi pur teoretic.

Alex – Crezi?

Fred – Dacă întrebarea este doar teoretică, tindem să gândim, ca și voi, într-o lume ideală, în care majoritatea oamenilor vor continua să se comporte ca niște cetățeni model până la final. Dar dacă toate acestea ar deveni realitate... Chiar ești gata să pariezi pe bunătatea naturii umane? Și pe presupusa bunăvoință a acelei abstracții pe care o numești *Poporul*?

Max – Are dreptate. Chiar crezi că oamenii de rând, așa cum îi numești tu, sunt fundamental mai buni decât privilegiații care ne exploatează și nemernicii care ne conduc?

Alex – Nu știu...

Fred – Toți oamenii sunt la fel, mai ales în ceea ce au mai rău. Unii au avut norocul să se nască de partea bună a orașului, atât. Dar ceilalți nu visează decât să le ia locul. Nu să schimbe orașul.

Un moment de tăcere.

Fred – E curios, de altfel. Știm cu toții că într-o zi vom muri. Mai devreme sau mai târziu. Fie că e peste douăzeci de ani sau peste o lună. Dar, în general, atâta timp cât nu cunoaștem data limită, ne trăim viața ca și cum am fi nemuritori. În orice caz, nu trăim cu acest sentiment de urgență.

Alex – Asta le permite guvernanților noștri să ne facă să înghițim orice. Dacă oamenii ar trăi ca și cum ar muri în câteva săptămâni, n-ar accepta tot ce li se impune.

Fred – De altfel, totul este făcut pentru a ascunde moartea în societatea noastră, pentru a o face cât mai abstractă posibil. Cu toții murim, dar cei mai mulți dintre noi fără să fi văzut vreodată un cadavru în viața lor. Moartea nu este doar un tabu, este un secret de stat.

Max – Și când ni se flutură în față o amenințare cu moartea, e doar ca să ne controleze viața. Ca și cum, în cele din urmă, moartea chiar ar putea fi evitată!

Sam – Toate acestea țin de trecut. Mai bine să nu intrăm într-o dezbateră pur filosofică. Suntem aici ca să luăm o decizie. Da sau nu. Nu există cale de mijloc.

Max – Nu am fost pregătiți să luăm un astfel de tip de decizie. Nu suntem specialiști.

Sam – Nimeni nu este pregătit pentru o astfel de situație, care nu s-a mai întâmplat niciodată și nu se va mai întâmpla vreodată. Pentru că, peste o lună, vom fi cu toții morți...

Un moment de tăcere.

Fred – Ce grozăvie... Și când mă gândesc că mi-am lăsat pisica singură acasă. Ea, cel puțin, nu bănuiește nimic.

Max – Nu sunt sigur... Se spune că animalele au un al șaselea simț pentru astfel de catastrofe...

Fred – Ai dreptate... La ultimul tsunami, de exemplu, se pare că...

Sam – Timpul ne presează... Mai are cineva ceva de adăugat?

Fred – Nu.

Max – Nici eu.

Alex – Am spus ce aveam de spus.

Sam – Foarte bine, atunci vom trece la vot, prin ridicare de mână.

Alex – Și dumneavoastră?

Sam – Eu nu voi vota. Sunteți trei, deci va exista inevitabil o majoritate. Abținerile nu sunt permise.

Max – În regulă, hai să terminăm odată.

Sam – Un ultim lucru. Dacă secretul va fi votat, va trebui să vă conformați. Nu veți avea voie să spuneți nimic nimănui, nici măcar celor apropiați. Indiferent de opinia voastră personală.

Alex – Și dacă totuși vorbim?

Sam – Nu este o glumă, doamnă dragă, și voi fi foarte clar cu dumneavoastră. În acest caz, știm unde să vă găsim ca să vă facem să tăceți definitiv.

Alex – Asta e concepția dumneavoastră despre libertatea de expresie și democrație...

Sam – Nu mai este timp pentru discuții, vom proceda la vot. Cine este pentru adevăr?

Ezitare. Alex ridică mâna.

Sam – Un vot. Cine este pentru secret?

Alex – Eu aș numi asta mai degrabă minciună. Minciună de stat.

Fred și Max ridică mâna.

Sam – Secretul a fost adoptat, cu două voturi împotriva și unul pentru adevăr.

Alex – Putem pleca acum?

Sam – Nu încă, nu s-a terminat. Trebuie să voteze și publicul. Ei au auzit argumentele voastre. Acum e rândul lor să se exprime.

Alex – Publicul?

Sam – Da, publicul. Adică panelul. Așadar... Doamnelor și domnilor... Cei care sunt pentru adevăr cu orice preț, să ridice mâna.

O parte din public ridică mâna.

Sam – Cine este pentru secret?

O altă parte din public ridică mâna.

Sam – Majoritatea este pentru adevăr (*sau pentru secret, după caz*).

Alex – Gata? Suntem liberi? Dacă mai are vreun sens cuvântul ăsta...

Sam – Veți fi escortați acasă în câteva momente.

Max – Cu cât mai repede, cu atât mai bine...

Telefonul lui Sam sună.

Sam – Mă scuzați.

Iese pentru a răspunde la apel.

Fred – Deci e atât de simplu?

Max – Da...

Fred – Știam cu toții că, într-o zi, va trebui să murim. Dar nu ne-am gândit că va fi toți deodată.

Alex – Și că ne vor anunța data exactă cu câteva săptămâni înainte.

Max – O lună înainte de falimentul final.

Fred – De azi înainte, fiecare zi care trece va reprezenta un an din viața noastră.

Un moment de tăcere.

Max – Cum ai calculat asta, exact?

Alex – Nu contează... Ce vrea să spună este că de acum înainte, fiecare minut contează.

Max – Da... Unde ați vrea să vă petreceți ultima zi? În pat, în companie plăcută? Pe plajă? Într-o biserică?

Alex – La urma urmei, fie că e ultima zi sau nu... Asta e o întrebare pe care ar trebui să ne-o punem în fiecare zi, nu? Ce să facem cu viața noastră în fiecare dimineață când ne trezim...

Max – Majoritatea oamenilor, când se trezesc dimineața, se gândesc mai ales la cum vor reuși să plătească ratele casei până la pensie. Sperând că vor apuca măcar pensia. Pentru că eu...

Sam revine.

Sam – Îmi pare rău, dar s-a dat un contraordin.

Max – Un contraordin?

Sam – Președintele consideră că e prea periculos să vă lăsăm să plecați înainte ca decizia să fie luată la nivel global.

Alex – Periculos? De ce?

Sam – Ne temem că informația va scăpa și că zvonul se va răspândi într-un mod complet incontrollabil.

Max – Dacă e cu adevărat sfârșitul lumii, mai devreme sau mai târziu, oamenii tot își vor da seama, nu?

Sam – Chiar dacă, în cele din urmă, decidem să informăm populația, este important să fie pregătită psihologic pentru această veste.

Alex – Și cum anume te poți pregăti psihologic pentru sfârșitul lumii? Chiar aș vrea să văd asta...

Fred – Deci suntem condamnați să rămânem aici până la finalul consultării?

Max – Și cât timp mai durează toate prostiile astea?

Sam – Aproximativ o săptămână.

Max – O săptămână?!

Fred – Nu se poate...

Sam – Îmi pare rău, dar am primit instrucțiuni.

Alex face un pas înainte.

Alex – Și dacă vrem să plecăm oricum...?

Sam scoate pistolul și îl îndreaptă spre ea.

Sam – Rămâneți pe loc.

Alex – Nu o să trageți.

Sam – E adevărat, în lumea de dinainte, probabil că nu aș fi tras. Dar vă asigur că acum sunt capabil să o fac.

Max – Ce o să faceți? O să ne omorâți pe toți? (*Arătând spre public*) Și pe ei, de asemenea?

Sam – Aștept instrucțiuni... Deocamdată, rămâneți aici liniștiți. Încercați să vă relaxați puțin. În frigider găsiți și aperitive și alune... Mai târziu vi se va servi o masă...

Iese.

Alex – V-am spus eu, nu putem avea încredere în ei.

Fred – În același timp, nu e vorba doar despre noi.

Max – Deci îi aperi?

Fred – Nu, dar sunt de acord cu el. Trebuie să evităm orice reacție pripită, ca să nu provocăm haos.

Alex – Haos? Vorbim despre un asteroid care va lovi Pământul cu o putere de milioane de ori mai mare decât bomba de la Hiroshima. Și tu îți faci griji doar că s-ar putea produce niște excese?

Fred – Te prefaci că nu înțelegi. Chiar vrei ca această ultimă lună pe Pământ să fie un iad? Mai ales pentru cei mai vulnerabili. Pentru copii, mai ales...

Alex pare vizibil afectată de acest argument.

Alex – Bine. Și ce propui? Să ne lăsăm măcelăriți unul câte unul, ca niște oi la abator?

Fred – Nu știu.

Max – Oricum, cât timp el e cel care are pistolul...

Alex – Atunci ce facem?

Un moment de tăcere.

Max – Dacă am începe prin a lua un aperitiv?

Sam revine.

Sam – Avem vești noi.

Alex – Ce mai e acum?

Sam – Vă avertizez, nici asta nu o să fie ușor de crezut. Chiar și pentru mine e greu de acceptat.

Max – Spuneți odată...

Sam – Tocmai am primit un semnal extraterestru...

Stupefacție generală.

Întineric.

ACTUL 4

Alex, Fred și Max încearcă să-și revină după șocul veștii, în timp ce Sam rămâne impasibil.

Alex – Un semnal extraterestru? E o glumă?

Sam – Știu, pare incredibil. Dar să știți că, de ceva vreme, nimic nu mă mai surprinde.

Alex – Fără glumă...

Sam – Știm că sfârșitul vieții pe Pământ este o probabilitate, dacă nu o certitudine, doar că nu știm exact când se va întâmpla. Și totuși, continuăm să considerăm asta ca pe un scenariu de science-fiction.

Fred – Știm și că este extrem de improbabil să fim singurele forme de viață din Univers, și totuși tratăm existența extraterestrilor tot ca pe o ficțiune.

Max – Și cum v-au contactat? V-au trimis un porumbel călător?

Sam – După cum știți, un institut american, SETI, se ocupă încă din anii '60 cu ascultarea posibilelor semnale venite din spațiu.

Fred – Deci nu e o ipoteză atât de absurdă până la urmă...

Sam – Ei sunt cei care au captat acest mesaj.

Alex – De peste jumătate de secol ascultă Universul. Nu s-a auzit nimic niciodată, și brusc, cu o lună înainte de sfârșitul lumii...

Sam – Tocmai... Confrunțați cu iminența catastrofei, au decis să intre în contact cu noi.

Max – Ca să ce? Să ne spună „la revedere”?

Sam – Ne propun să salveze câțiva dintre noi. Pentru ca specia umană să poată continua să existe, chiar dacă nu pe Pământ, planeta care a creat-o.

Alex – Să salveze specia umană? Încep să mă întreb dacă merită cu adevărat...

Fred – Și cum intenționează să salveze acești privilegiați?

Sam – Propun să vină să-i ia cu o navă spațială.

Alex – Ei bine, bineînțeles... Acum avem și o Arcă a lui Noe intergalactică. Le-am auzit pe toate...

Sam – Pot lua cu ei doar câteva mii de adolescenți.

Alex – Adolescenți...

Sam – Persoanele mai în vârstă nu s-ar putea reproduce pentru a asigura continuitatea speciei, iar copiii prea mici nu ar putea suporta un astfel de voiaj. Tinerii adulți se vor adapta mai ușor noului lor mediu de viață.

Fred – Deci o altă planetă.

Alex – Păi da, dacă Pământul va fi distrus...

Max – Foarte bine. Și noi ce legătură avem cu asta? Din păcate, nu mai suntem adolescenți de ceva timp.

Sam – Acum trebuie ales liceul care va fi salvat.

Fred – Un liceu?

Max – De ce un liceu?

Sam – Acești liceeni sunt deja grupați într-un singur loc. Va fi mai ușor să vină să-i ia.

Alex – Bine pentru cei care vor fi aleși. Dar de ce trebuie să ne implicăm noi?

Sam – Noi avem responsabilitatea de a desemna liceul care va fi salvat... Cel puțin pentru Franța.

Fred – Franța?

Sam – Va fi selectată câte o instituție de învățământ pentru fiecare țară. Probabil pentru a asigura o diversitate suficientă a populației.

Alex – Puteți pur și simplu să-l alegeți la întâmplare.

Sam – E o opțiune, într-adevăr.

Fred – De ce? Mai există și altă variantă?

Sam – Putem alege cel mai bun liceu din Franța.

Fred – Cel mai bun?

Sam – Cel cu cele mai bune rezultate la bacalaureat, de exemplu.

Alex – Înțeleg... Unul dintre acele licee private catolice unde învață copiii voștri, nu-i așa?

Sam – Dar copiii voștri, unde învață?

Alex – Nu am copii, și știți asta foarte bine. Niciunul dintre noi nu are copii. De aceea ne-ați ales?

Sam – Nu doar din acest motiv...

Un moment de tăcere.

Fred – Excelență sau întâmplare?

Sam – Exact. Trebuie să alegem din nou.

Fred – E inuman să ni se ceară asta... Cum să alegem dintre toți acești tineri doar câțiva privilegiați care vor fi salvați?

Sam – Totuși, trebuie să decidem. Altfel, umanitatea întreagă va dispărea.

Alex – Eu, personal, aș fi destul de de acord cu această variantă...

Sam – Nu mai avem timp de pierdut. Vor numele liceului până mâine. După aceea, probabil va fi prea târziu...

Alex – „Excelență”, știm ce înseamnă. Este legată de selecția socială. Ce surpriză, cele mai bune licee sunt situate în cartierele bogate.

Fred – Pe de altă parte, dacă umanitatea trebuie să continue, măcar să nu fie cu niște tineri care au un vocabular de două sute de cuvinte, care scriu fonetic și care nu au scris niciodată un text mai lung decât un SMS.

Alex – Tu spui asta? Tu, care ești profesoară? Bravo...

Fred – Ai dreptate, e oribil... (*Un moment de tăcere*) Pe de altă parte, trebuie să fim realiști...

Sam – Nu mai avem timp pentru dezbateri. Trebuie să votăm... Cine este pentru excelență?

Fred ezită, apoi ridică mâna.

Sam – Cine este pentru întâmplare?

Alex și Max ridică mâna.

Sam – Să vedem ce crede publicul. Cei care susțin excelența, ridicați mâna. Cei care susțin alegerea la întâmplare? Foarte bine. Excelența a câștigat (sau întâmplarea, după caz). Vă mulțumim pentru contribuție... (*Telefonul lui Sam sună. Răspunde în timp ce se îndepărtează spre culise.*) Da... Vă ascult...

Iese. Liniște.

Alex – De data asta, toată lumea a înțeles că e o farsă, nu?

Cei doi ceilalți par nesiguri.

Max (către public) – Voi ce credeți? E adevărat sau nu?

Posibilă mică improvizație pentru a răspunde unuia sau mai multor spectatori.

Fred – Nu mai știu ce să cred...

Max – Până la urmă, e posibil, nu?

Fred – Așa cum spunea el, sunt o mulțime de lucruri pe care le considerăm science-fiction... până când chiar se întâmplă.

Max – Ca și pandemia asta mondială, de exemplu. Și consecințele ei... Dacă v-ar fi spus cineva înainte că o să se întâmple, ați fi crezut?

Alex – Probabil că nu...

Fred – Nu știu de ce, dar am impresia că tot ce se întâmplă e adevărat.

Alex – Oamenii ăștia ne mint de zece ani! De fapt, ne-au mințit întotdeauna.

Fred – Tocmai pentru că e atât de incredibil... ar putea fi adevărat.

Max – Ce riscăm dacă intrăm în joc?

Alex – Deci sunteți de acord, e un joc.

Fred – Întrebarea ar fi mai degrabă... avem de ales dacă vrem sau nu să jucăm? Ați văzut? Sunt gata să ne omoare...

Sam revine.

Sam – Situația s-a schimbat...

Alex – Având în vedere cum a început, nu poate fi decât în bine, nu-i așa?

Sam – Așa pare, deși încă nu avem certitudini.

Fred – Și atunci?

Sam – Contrar așteptărilor, pericolul a scăzut ușor.

Max – Ne-ați anunțat sfârșitul lumii ca pe o certitudine absolută. Cum ar putea pericolul să fi scăzut?

Sam – Asteroidul care ne amenința a intrat în coliziune cu un alt obiect cosmic. A explodat în mai multe fragmente. Dar un fragment uriaș continuă să se îndrepte spre planeta noastră...

Fred – Cât de mare e acest fragment?

Sam – Aproximativ o sută de metri.

Max – E mai bine, nu?

Sam – Da, dar e încă suficient de mare pentru a pune capăt vieții pe Pământ. Doar dacă acest fragment nu se va dezintegra și el în bucăți mai mici. Dar mai ales...

Fred – Ce?

Sam – Explozia i-a accelerat enorm viteza. Se îndreaptă spre noi aproape cu viteza luminii.

Max – Cât timp mai avem până la impact?

Sam – Conform ultimelor calcule... aproximativ o săptămână.

Alex – Și numiți asta o îmbunătățire...

Sam – Hemisfera sudică va fi lovită direct. Dar consecințele pentru restul lumii vor fi devastatoare. Cutremure, tsunami-uri uriașe...

Max – Dar dacă am înțeles bine, sfârșitul lumii nu mai este o certitudine? Mai avem o șansă să scăpăm?

Sam – O parte din populație ar putea supraviețui ascunzându-se în adăposturi sau refugiindu-se pe vârfurile munților.

Alex – Deci avem o săptămână să ne organizăm. Și dacă nu spunem nimic nimănui, bilanțul va fi mult mai grav.

Fred – Ce vreți de la noi?

Sam – Trebuie să reconsiderăm decizia noastră, având în vedere noile informații...

Fred – Nu mai știu ce să gândesc...

Sam – Dacă divulgăm această informație acum, se va crea panică. Întreaga populație din emisfera sudică va încerca să fugă spre emisfera nordică. Iar în emisfera noastră, oamenii se vor înghesui spre munți.

Alex – Presupun că oameni ca dumneavoastră au deja o cabană la Megève sau în Elveția.

Fred – Cei care nu vor reuși să ajungă la munți se vor măcelări între ei pentru a ocupa vârfurile dealurilor, etajele superioare ale clădirilor...

Max – Sperând că nici ele nu vor fi luate de ape...

Alex – Dar dacă nu spunem nimic, doar câțiva privilegiați bine informați vor lua măsurile necesare pentru a avea o șansă la supraviețuire.

Sam – Așa este... Oricum, nu vom putea salva pe toată lumea.

Fred – Deci trebuie să votăm din nou? Dar pentru ce?

Sam – Nu are rost să ne grăbim. Situația se schimbă de la o oră la alta. Ca să nu spun de la un minut la altul. (*Telefonul lui Sam sună și răspunde.*) Da... În regulă... Sunați-mă imediat ce aveți informații noi... (*Își pune telefonul în buzunar.*) Oamenii de știință și-au rafinat din nou calculele. Acum există doar o șansă din zece ca acest fragment de asteroid să lovească Pământul.

Max – Toată această isterie pentru asta...

Alex – Și extraterestrii?

Fred – Și liceul pe care trebuia să-l mutăm într-o altă galaxie?

Sam – Nu am vești în privința asta...

Fred – Poate chiar ei au făcut asteroidul să explodeze ca să ne protejeze...

Sam – E o ipoteză, într-adevăr. (*Telefonul lui Sam sună din nou și răspunde.*) Sam... Da... OK... În regulă, mă ocup eu...

Își pune telefonul în buzunar, vizibil afectat. Ceilalți trei așteaptă cu teamă ca el să vorbească.

Max – Și...?

Sam – Tocmai am fost informat că nu mai există niciun pericol... Ce a mai rămas din acest asteroid va trece mult dincolo de orbita Lunii. Nu va exista nicio consecință pentru planeta noastră, iar populația nu va afla nimic.

Tăcere, între consternare și ușurare.

Fred – Deci... s-a terminat?

Sam – Da. Așa pare...

Alex aplaudă încet, fără zgomot, cu un aer ironic.

Alex – *È finita la commedia...*

Max – Deci ne putem întoarce la viața noastră de rahat? Ca înainte... Aproape că sunt dezamăgit...

Fred – Adevărul e că, în toată nebunia asta, nu m-am simțit niciodată mai vie.

Max – Cum spuneai? *Eros și Thanatos...* Curând o să ne spui că ai avut un orgasm...

Fred – Aș spune că am ce-mi trebuie acasă, dar, din păcate, acolo mă așteaptă doar pisica mea.

Max – Dacă asta e singura problemă, se poate rezolva... Sunt și eu liber...

Alex – Liber? Asta rămâne de văzut...

Toți își îndreaptă privirile spre Sam, care rămâne tăcut.

Fred – Sam?

Alex – Intenționați totuși să anunțați populația despre catastrofa de care tocmai a scăpat, nu?

Sam – Decizia a fost luată la cel mai înalt nivel. Populația nu va fi informată.

Fred – Dacă ascundeți adevărul și oamenii îl află oricum... vor fi furioși. Vor cere socoteală.

Alex – Acum că sfârșitul lumii nu mai e iminent, nu mai există riscul unei panici generale. De ce să mențineți oamenii în ignoranță?

Max – Trebuie să votăm din nou?

Sam – Nu va fi niciun vot. Nimeni nu va fi informat. Și nimic din ceea ce s-a întâmplat aici nu a existat vreodată.

Alex – Foarte bine, faceți ce vreți... și noi vom spune ce vrem.

Sam – Am primit și instrucțiuni în privința asta. Îmi pare sincer rău. Totul ține de secret de stat. Nu ne putem permite riscul de a vă lăsa să vorbiți...

Alex – Așa, da? Și ce aveți de gând să faceți ca să ne împiedicați? Să ne omorâți?

Fred – Nu puteți face asta! Sunteți polițist, nu? Reprezentați Legea!

Alex – Legea o fac ei de mult timp. Chiar mai credeți că poliția e aici ca să protejeze cetățenii?

Max – De ce să vă deranjați să ne ucideți? Oricum, nimeni nu ne-ar crede.

Fred – Până la urmă... ajunge să ne spuneți că totul a fost doar un joc, și nu vom mai vorbi despre asta.

Max – Un escape room. Și am reușit, în sfârșit, să ieșim...

Sam – Îmi pare rău, dar nimeni dintre voi nu va ieși de aici...

Scoate arma din toc într-un gest teatral, ca un cowboy într-un duel, dar pistolul îi scapă din mână și cade la pământ în fața lui. Alex îl ridică și îl îndreaptă spre Sam. Se poate imagina și o scenă burlescă, în care Sam încearcă să-și scoată arma și Alex i-o smulge în ultimul moment.

Alex – Ei, și acum? Nu mai ești atât de sigur pe tine, nu?

Sam – Ce ai de gând? Să mă omori?

Alex – Nu mă ispiti.

Fred – Nu face asta.

Max – Și de ce nu? Nenorocitul ăsta voia să ne lichideze pe toți trei.

Sam – Nu vei trage.

Alex – Ba da?

Sam – Hai, apasă pe trăgaci.

Alex – Până la urmă, ce risc? Ai spus chiar tu, nimic din toate astea nu a existat vreodată.

Alex ezită.

Sam – Nu e atât de ușor să ucizi un om, știi... Chiar și când știi că poți s-o faci fără consecințe. Mii de ani de ordine morală, de la crima lui Cain împotriva lui Abel, nu se șterg într-o oră.

Alex – Ți-am zis, nu sunt credincioasă.

Fred – Te rog, lasă arma jos...

Max – Ca să ne împuște el? Nici vorbă. Hai, trage! Dacă avem vreo șansă să scăpăm, măcar să încercăm...

Alex ezită din nou, apoi coboară arma.

Alex – Bine, nu voi trage... Nu acum. Dar păstrez arma, și dacă încerci să mi-o iei, crede-mă, știu să o folosesc.

Sam – Oricum, nu contează. Poți să tragi, nu mă vei ucide.

Alex – Serios?

Sam – Doar dacă decid eu să mă prefac mort, bineînțeles.

Max – Crezi că ești nemuritor, sau ce?

Fred – Sau poate poartă vestă antiglonț.

Sam – Arma asta nu e încărcată.

Alex – Minți din nou.

Sam – Așa e, mint.

Pauză.

Fred – O frază destul de greu de interpretat...

Max – Cum?

Fred – A spus: „Așa e, mint.” Dacă e adevărat, atunci nu minte.

Alex – Și dacă minte, înseamnă că nu e adevărat.

Max – Prea complicat pentru mine...

Sam – Oricum, nu e un pistol adevărat.

Alex – Nu mă lua de fraieră...

Sam – E un accesoriu de teatru...

Max – Un accesoriu?

Pauză.

Alex – Deci, după tine, acum am fi într-o piesă de teatru?

Max – Ne-ai făcut să trecem prin toate...

Fred – Dar e imposibil, toate teatrele sunt închise de ani de zile din cauza pandemiei.

Sam – Aproape toate, da. Dar unele rezistă. Fără știrea autorităților sanitare și polițienești.

Alex – Deci... noi tocmai am jucat într-o piesă?

Sam – Și piesa s-a terminat. Acum, dacă publicul va aplauda – sper eu –, veți merge în cabinele voastre și apoi acasă. Nimeni nu va muri. Cel puțin nu astăzi. Spectacolul s-a terminat.

Fred – Deci nu ești polițist?

Max – Atunci... cine ești?

Sam – Sunt regizorul.

Alex – Deci totul a fost fals...

Sam – Nu, a fost fals și a fost adevărat. A fost teatru.

Max – Dar noi nu suntem actori!

Sam – Ați fost aleși să participați la un spectacol improvizat. Toți oamenii din sală sunt spectatori.

Fred – Deci tu ești cel care sfidează Legea. Toate spectacolele de teatru sunt strict interzise.

Sam – Fac parte dintr-o organizație secretă, care încearcă să readucă la viață, în clandestinitate, ceea ce odinioară numeam teatru viu...

Alex – Și unde suntem?

Sam – Suntem la Teatrul... *(se citează numele teatrului unde se joacă piesa)*.

Pauză.

Fred – Teatrul... De atâta timp n-am mai fost...

Max – Nici nu mai știm la ce folosea.

Sam – La nimic... La a reflecta...

Max – Să reflectăm la ce?

Sam – La sensul vieții, de exemplu...

Fred – Adevărul e că, după toate astea, cred că voi vedea viața altfel.

Sam – Că murim într-o lună sau peste treizeci de ani, că murim fiecare în colțul lui sau toți deodată, până la urmă, ce diferență face?

Fred – Întrebarea e ce vrem să facem cu restul vieții noastre.

Max – Întrebarea? Și care e răspunsul corect?

Sam – În teatru, nu există răspunsuri corecte. Există doar întrebări bune.

Alex – Oricum ar fi, nu trebuie niciodată să renunțăm la viață de frica morții.

Fred – Și când cortina va cădea și vom părăsi scena, sub aplauze sau sub huiduieli, măcar să fi jucat pe deplin rolul vieții noastre.

Se aliniază toți patru, față în față cu publicul, pentru aplauze.

Sam – Doamnelor și domnilor, reprezentația la care tocmai ați asistat este, desigur, complet ilegală. Așa că, la ieșirea din sală, chiar dacă v-a plăcut, vă rugăm să nu spuneți nimănui. Vă mulțumim anticipat pentru discreție...

Negru.

Sfârșit.

Autorul

Jean-Pierre Martinez este un dramaturg francez de origine spaniolă, al cărui parcurs atipic i-a conturat o voce artistică unică. Având o formare academică solidă, el deține diplome în economie și marketing (Sciences Po), literatură spaniolă și engleză (Sorbonne), lingvistică și semiotică (École des Hautes Études en Sciences Sociales), precum și scenaristică (Conservatoire Européen d'Écriture Audiovisuelle).

De-a lungul carierei sale variate, a fost baterist în trupe rock, semiolog în publicitate, scenarist de televiziune, profesor de limba franceză la o universitate din Texas și formator de scenariști la Paris. Astăzi, piesele sale sunt jucate pe cinci continente.

Susținător fervent al independenței dramaturgilor, Jean-Pierre Martinez a făcut alegerea îndrăznească de a oferi gratuit toate piesele sale companiilor de teatru, prin intermediul site-ului său. Traduse în peste douăzeci de limbi, aceste opere au ajuns la trupe emergente și comunități unde teatrul este un instrument al schimbării sociale. Astăzi, piesele sale sunt studiate în școli și universități din Franța și din întreaga lume, consolidându-și astfel impactul cultural.

Cu 114 piese de teatru scrise până în prezent, Martinez construiește un univers teatral unic și captivant. Amestecând cu măiestrie genurile, stilul său este adesea comparat cu cel al marilor dramaturgi francezi de comedie, precum Feydeau și Courteline, având totodată o notă de absurd în stilul lui Ionesco. Deși ancorate în realitatea cotidiană, piesele sale tind adesea spre fantastic și suprarealism, fiind animate de dialoguri naturale și pline de forță.

Expertiza sa în naratologie și scenaristică se reflectă în construcția solidă a intrigilor, pline de răsturnări de situație neașteptate. În multe dintre operele sale, Martinez abordează critica socială prin caricatură și parodie, prezentând personaje atât victime ale normelor sociale, cât și complici la perpetuarea acestora. Această dualitate amintește de spiritul satiric al lui Molière, combinând critica acidă cu profunzimea umană.

Pentru Jean-Pierre Martinez, teatrul este mai mult decât divertisment – este un spațiu de reflecție și acțiune. Comedia devine un instrument puternic de apărare a valorilor universale, precum libertatea, egalitatea și echitatea.

Dincolo de umor, piesele sale pun în discuție teme actuale esențiale, precum: apărarea laicității, amenințările la adresa democrației, ascensiunea populismului și a extremismului, provocările ecologice ale omenirii.

Prin utilizarea umorului și a meta-teatralității, Martinez explorează rolurile actorilor, ale publicului și ale teatrului în sine. Această abordare adaugă profunzime lucrărilor sale, asigurându-le un impact larg, fără a compromite accesibilitatea. Angajamentul său de a crea piese inteligente, dar accesibile demonstrează relevanța continuă a teatrului în societatea contemporană.

Jean-Pierre Martinez promovează un teatru popular în cel mai autentic și nobil sens al cuvântului: captivant, dar fără a fi simplist, irreverențios, dar fără vulgaritate, angajat social, dar fără a deveni moralizator. Piesele sale continuă să inspire și să distreze publicul din întreaga lume.

Acest text este protejat de legile dreptului de autor.

Încălcarea intenționată a drepturilor de autor constituie o infracțiune și poate fi investigată, putând duce la o pedeapsă maximă de până la 3 ani de închisoare și o amendă de 300.000 EUR.

Toate piesele lui Jean-Pierre Martinez sunt disponibile pentru descărcare gratuită pe site-urile sale. Cu toate acestea, orice reprezentatie publică, fie ea profesionistă sau amatoră, necesită o autorizare prealabilă din partea autorului.

Pentru a contacta Jean-Pierre Martinez și a solicita permisiunea de a pune în scenă una dintre operele sale:

<https://comediatheque.net/>

<https://jeanpierremartinez.net/>

Avignon – Februarie 2025

© La Comédiathèque

Piesă disponibilă pentru descărcare gratuită